

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Missionsförbundet

ILLUSTRERAD TIDNING

för Svenska Missionsförbundets yttre mission

Utkommer den 1 och 15 i varje månad

15 Nov. 1915.

Redaktion:
WILH. SJÖHOLM :: J. E. LUNDAHL

Nr 22. Årg. 33.

Självunderhåll inom församlingen på missionsfältet.

(Forts.)

V. Såsom allmän regel torde man böra fasthålla, att penningar, som insamlats av församlingens medlemmar, böra placeras i händerna på en infödd skattmästare och icke omhändertagas av missionären eller passera genom missionens räkenskaper. På några missionsfält yppa sig visserligen svårigheter i detta avseende beroende dels på att de infödda kristna ej äro vidare böjda för att lita på en av sina egna, dels också på att det kanske kan vara svårt att finna en pålitlig person. Men dylika svårigheter hava ofta blivit afhjälpta därigenom att man tillsatt en mindre komité eller att missionären blott och bart gjort tjänst som bank, hos vilken den infödde skattmästaren haft att göra sina uttagningar. Den nästan oundvikliga följderna av att missionären själv är skattmästare blir, att församlingen känner sig finansiellt beroende och får den föreställningen, att medlen äro skänkta till missionären själv eller till missionen för att av den användas till förmån för församlingen snarare än åt församlingen att bruka efter eget gottfinnande. Ehuru

kanske i början mera frikostiga bidrag skulle skänkas till den betrodde missionären, så kommer dock till sist känslan av äganderätt och ansvarighet att verka stimulerande på offervilligheten.

VI. Problemet angående avlöning åt infödda arbetare är ett av de svåraste inom hela missionsverksamheten. Mycket har skrivits rörande detsamma, och många olika meningar finnas.

Troligtvis går huvudparten av de gåvor, som nedläggas på direkt evangeliskt arbete och kyrklig verksamhet på missionsfälten denna väg, och varje mera betydande inskränkning på detta område skulle inom många missioner ha till följd en avgjord skillnad i kostnaderna för det hela. En del missioner betala ej alls sina infödda medarbetares löner med medel från utländskt kapital. Andra giva proportionella anslag, vanligen utgående enligt avtagande skala. Somliga göra skillnad mellan olika slags arbetare och betala t. ex. lärare i skolor med medel från hemlandet under det de låta infödda församlingsföreståndare och evan-

gelister underhållas av församlingarne på platsen, helt eller delvis, allt efter möjlighet.

Bland de skäl, som anföras för att den infödde medarbetarens lön bör utgå från utländskt kapital, torde följande vara de mest beaktade.

Den betalning, som på denna väg kan erhållas, är i allmänhet större än den, som kan åstadkommas av de infödda församlingarna. För att kunna hålla ämbetets värdighet uppe inför folket och för att odelat, utan ekonomiska bekymmer, kunna ägna sig däråt, är det nödvändigt, att de infödda medarbetarnas löner erhålla den tillräcklighet och den fasthet, som endast kan åstadkommas genom utländskt kapital. De fordringar, som ställas på en lärare eller församlingsföreståndare, när det gäller yttre uppträdande, representation och gästfrihet, måste i de flesta fall anses berättigade och kunna icke ignoreras utan till skada för det hela. Men då måste ock personen i fråga genom ett tillräckligt underhåll sättas i stånd att fylla dessa uppgifter.

Ett annat skäl är, att om icke tillräckligt goda löner bjudas missionens infödda medarbetare, står verksamheten ständigt i fara att förlora unga, dugande krafter, som kunde bliva till stor nytta för arbetet, men som nu se sig om efter en anställning, vars inkomster mera motsvara den utbildning och förmåga de äga än den lön missionen giver. Detta gäller även om sådana, som fått sin utbildning direkt genom missionen — något som erfarenheten tydligt visat.

Härtill kommer ännu en sak, som icke är den minst vägande. Under

missionsverksamhetens första år i ett land äro de omvända infödda, på vilka man skulle kunna lägga ansvar om medarbete, lätt räknade. Men missionären behöver hjälp vid förkunnandet av evangelium. Kan man vänta att bland de nyomvända finna några, som av egen fri vilja kunna giva denna hjälp? Icke i allmänhet. Att vänta, tills missionären fått en tillräcklig skara anhängare för att understödja infödda evangelister, eller att i första rummet endast lita på frivillig hjälp, när utländska pengar finnas att tillgå, det förefaller i detta fall nästan som en brottslig uraktlåtenhet från missionärens sida.

Om vi nu emellertid taga i betraktande vad som från andra sidan kan sägas beträffande denna fråga, så äro skälen där icke mindre starka, och intet rättvist avgörande kan uppnås, utan att man också tager full hänsyn härtill. Det heter:

Genom användandet av utländskt kapital vid de infödda medarbetarnas avlöning — särskilt om endast sådant användes — kommer missionärens ställning till församlingen lätt att få karaktären av en arbetsgivares ställning till sina underlydande i stället för vad den bör vara, en herdes ställning till sin hjord. En vinningslystnadens ande, som ingalunda ligger de hedniska folken fjärran av naturen, viuner ock lätt insteg, då man får klart för sig, att andlig verksamhet är något, som man kan få bra betalt för. Frestelsen till skrymteri, såväl när det gäller andligt liv som kompetens i övrigt, ligger ock nära till hands, då förmånliga platser såsom de utländska missionärernas avlönade tjänstemän erbjudas.

Knappt någon mission torde ha undgått den erfarenheten, att personer, anställda i dess tjänst såsom predikanter och lärare, arbetat huvudsakligen för egna intressen.

Det bör också påpekas, att inom de missioner, som sökt praktisera självunderhåll i denna fråga, det ej tyckes hava varit ens tillnärmelsevis så stora svårigheter att tillförsäkra sig de bästa krafterna för den andliga verksamheten, som man kunde ha väntat. Kanske hava vi varit för tröga att tilltro våra infödda kristna den ansvars-känslans och självuppföringens ande, som endast väntar på att bli framkallad för att taga sig uttryck i handling? Missionären avstår ofta själv från rätt mycket genom att gå ut på missionsfältet. Gör han icke månne sina egna omvända orätt, då han icke begär en därmed jämförlig självuppföring av dem? Vad som är av yttersta vikt, det är, att vi så ordna vår verksamhet, att en känsla av eganderätt skapas inom församlingen på missionsfältet. Vi komma från ett främmande land med ett främmande språk och främmande sedvänjor. I många länder representera vi den härskande rasen. Varje missionär vet, hur svårt det är att bekämpa uppfattningen av kristendomen såsom en »utländsk religion». Detta begrepp måste likväl utplånas ur folkets tänkesätt, om församlingen skall kunna utvecklas i sund riktning. Där evangelister och lärare äro främlingarnas avlönade tjänare, betraktas de också av folket såsom förkunnare av en importerad tro. Så snart de bliva den inhemska kyrkans tjänare, eller om de arbeta frivilligt, får saken genast ett annat utseende. Kristendomen har

blivit den infödda församlingens egen religion, som den söker utbreda på ett självständigt sätt. Detta är förvisso något, som gör intryck på dem, som stå utanför.

Ännu en punkt återstår. Många skulle utan tvivel vara ense om, att nya församlingar borde upprättas på grundvalen av självunderhåll, men finna det svårt att åstadkomma en övergång, där verksamheten redan grundats på andra principer. Noggranna undersökningar ha emellertid visat, att en sådan övergång visserligen kan vara mycket svår men dock ingalunda är omöjlig. Goda resultat hava uppnåtts, där man med bestämdhet tagit saken om hand. På en plats vägrade en missionär absolut att mottaga understöd hemifrån, då han fann det omöjligt att förmå församlingen att taga på sig sina skyldigheter, så länge de visste, att utländskt kapital fanns att tillgå. Någon dylik yttre sporre tyckes alltemellanåt vara av behovet påkallad, och det är möjligt, att det tryck, som förorsakas genom det pågående kriget, kan åstadkomma något sådant. När de infödda förstå, att de ha att välja mellan antingen att själva skaffa medel eller att mista sin lärare, sporrar de till verksamhet och självförsakelse. Enstaka fall ha visserligen kommit i dagen, där församlingen gått under vid processen, men det är tydligt, att i sådana fall det andliga livet stått på en låg ståndpunkt.

På samma gång som det står klart, att mycket mer måste göras i denna riktning på en del missionsfält, så måste man under alla förhållanden taga i betraktande, att en stor skillnad

råder beträffande lokala förhållanden. Huvudsaken är, att man behandlar frågan på ett fördomsfritt och behjärtat sätt. Det är ett stort fel att antaga ett system, utan att man tillfullo övervägt allt vad det innebär. Målet måste alltid vara församlingarnas förkovran i god riktning. Och det är hemstyrelsens uppgift att möta och hjälpa missionären i detta arbete samt att aldrig släppa de synpunkter, som ha med sakens slutmål att göra.

Problemet är invecklat och kan ej lösas utan vidare. Vi måste låta erfarenheter, samlade från hela missionsfältet, komma varje del till godo och studera hemligheten till de framgångar i detta avseende, som vunnits i en del missioner.

Då såväl missionärerna som styrelserna i hemlandet taga i övervägande de allvarsamma finansiella svårigheter, som kunna uppstå i en nära framtid, behöva de tänka på allt, som kan förvandla svårigheterna till trappsteg mot bättre förhållanden.

Vi måste även komma ihåg, att en god penningställning icke är det enda villkoret för framgång och att utsträckningen av vår verksamhet ej utslutande bestämmas av de medel, som stå till vår disposition. Om vi endast kunde lära oss hela läxan av denna mörka timme i vår historia, skulle vi kanhända träda fram med en så mycket djupare och större uppfattning av vår kallelse, med så mycket starkare tro och hopp, med så mycket sannare kärlek, att vi med endast en bråkdel av de penningar, som nu gå

åt, skulle kunna utföra ett vida bättre arbete än något hittills åstadkommet i missionens historia. Vi ha på ett förfärande sätt blivit påminta om huru mycket vi ännu ha att lära av Kristus, innan vi med rätta kunna kalla vårt liv kristet. Det är möjligt, att vi skola komma därefter, att vi lita mindre på vårt utmärkta maskineri och vår organisation, på alla den moderna missionens mångfaldiga verkningsmedel, men finna en ny och levande inspiration under strävandet att inblåsa en ny anda i vårt arbete både hemma och därute.

I den förändring av värden och föreställningar, som skulle bli en följd härav, bleve ljus även kastat över problemet om självunderhåll. Det skulle upphöra att blott och bart vara ett problem i missionspraktiken och skulle få sin lösning genom den anda av översvallande frikostighet, som uppstår, när män och kvinnor äro verkligt upptända av gudomlig kärlek. Intet missionsproblem kan lösas blott och bart i enlighet med vetenskapliga principer, huru omsorgsfullt utarbetade och tillämpade de än äro. De äro personlighets- och livsproblem, och den fulla lösningen kan endast komma med den större tillströmningen av andligt liv. I den tron, att efter denna sorgens natt skall rinna upp en ny dag med ett glädjefullt och översvallande liv, kunna vi med tillförsikt se fram mot en grundligare och längre bestående lösning av detta problem, än den bästa lösning, som antytts i denna uppsats.

SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS EXPEDITION

10 Barnhusgatan, Stockholm C.

Allm. Tel. 4634 & 7415. Riks Tel. 8525.

Inregistr. telegrafadr.: "Förbundet, Stockholm".

Hälles öppen alla helgfria dagar från kl. 9—5.

Svenska Missionsförbundets missionsfält.

Svenska Missionsförbundet bedriver mission i Kongo, Kina, Ost-Turkestan, Kaukasien, Ryssland och Lappland samt sjömansmission i England.

"MISSIONSFÖRBUNDET"

Svenska Missionsförbundets organ för dess yttre mission

utkommer två gånger i månaden.

Prenumerationspriset är kr. 1: 50 på posten och 1: 25 på Expeditionen, då minst 5 ex. rekvireras under en adress. 11 exemplar lämnas för 12: 50.

Till utlandet kostar tidningen 2: 50.

Alla meddelanden, som röra Svenska Missionsförbundet och dess verksamhet, jämte gåvor till missionen och rekvisitioner av böcker m. m., adresseras till Svenska Missionsförbundets Expedition.

I testamenten och gåvobrev, som upprättas till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet i allmänhet eller till någon särskild gren därav, torde nog angivas, att det är till Svenska Missionsförbundets mission. När ett testamente t. ex. endast innehåller, att ett visst belopp skall tillfalla hednissionen, så kan ju ovisshet uppstå, om det är Svenska Missionsförbundet eller något annat sällskap, som skall hava penningarne.

Sparbössor för insamlande av medel till vår yttre och inre mission utdelas gratis och kunna rekvireras från Svenska Missionsförbundets Expedition.

Offerveckans | Ännu kunna vi natur-
resultat. | ligtvis icke se, vad slut-
resultatet av insamlingen blir. Dag-
ligen inflyta dock rätt många och stora
belopp. Av de meddelanden, som åtfölja gåvorna, synes, som om det i flesta fall är lika med förlidet år. På en och annan plats har inkommit något mera än förlidet år, på andra platser något mindre. Vi skola dock innerligt tacka Gud för det vi få.

Under böneveckan hölls i Immanuelskyrkan i Stockholm en särskild försäljning till förmån för vår yttre mission, vilken inbragte något över 1,800 kronor.

* * *

Utresande | Onsdagen den 10 dennes
missionärer. | avreste ytterligare två
av våra missionärer till Kina. Det var systrarna Ida Pettersson och Anna Jönsson, som nu efter vederbövlig vila i hemlandet återvände till arbetet i Kina. De reste via Haparanda, Petrograd och Sibirien. Såsom i morgon skola de lämna Petrograd och beräkna att vara framme i Hankow omkring den 4 december.

Må Gud bevara dem under den långa färdens och göra deras resa lyckosam!

* * *

Missionen i | Såsom vi redan förut
Ryssland. | meddelat, har vår mis-
sionär Wilh. Sarwe i Ryssland med Styrelsens medgivande lovat ägna åtskilliga månader åt resor i Röda Korsets tjänst, särskilt genom besök på olika fångläger. Hans första resa gällde Perm. För närvarande är han ute på sin andra stora resa. Den 24 oktober lämnade nämligen ett stort

undsättningståg på 25 vagnar Petrograd och medförde till Irkutsk och trakterna däromkring kärleksgåvor till fångarna. 24 av tågets vagnar voro lastade med dylika undsättningsgåvor, bestående dels av filter och kläder, dels av matvaror m. m. Sarwe var ledare för denna första stora expedition men hade till sin hjälp icke mindre än 10 andra svenskar, dels från Petrograd, dels från Sverige. Sedan han rest, ha vi ingenting hört, men vi förmoda, att resan blivit lyckosam.

För vår del äro vi glada över, att detta tillfälle givits honom. Säkerligen skall det ock medföra någon andlig välsignelse åt de massor, som han under dessa resor kommer i beröring med.

* * *

Våra missionärs- | Doktor *G. Palmér*
kandidater. | från Kongo, som
för närvarande vistas i hemlandet, har nyligen tillbragt en vecka på Missions-skolan för att hålla särskilda föreläsningar för missionärskandidaterna. Föreläsningarna ha gällt hygien och hälsans vårdande på missionsfältet m. m. Vi äro glada över, att han kunnat giva dem denna hjälp. Det skall säkerligen icke vara utan betydelse för deras framtida arbete.

Efter avslutade föreläsningar på Missions-skolan återtog doktor Palmér sina kurser i samaritvård, som han håller på olika platser inom landet.

* * *

Personliga | Missionär *G. Tonnér* i
meddelanden. | Kina meddelar i brev av den 5 oktober från Kuling, där han ännu på grund av sjukdom var kvar, att hans hustru dagen förut genomgått en operation, som dock syntes ha avlupit lyckligt, varför gott hopp fanns om hennes snara vederfående.

Vi hoppas, att Herren skall styrka våra syskons krafter till fortsatt arbete i missionens tjänst.

Fröken *Olga Moberg* meddelar oss i brev från Tiflis av den 6 oktober, att hon varit sjuk i dysenteri. Hon var borta i en by för att vila, då hon sjuknade. Ingen var där, som kunde hjälpa henne, och man var till och med rädd för henne, troende att hon hade kolera. Slutligen lyckades hon få bud till en bekant armenisk familj, som förde henne till Tiflis, där hon fick vård.

Hon är nu mycket bättre, och vi vilja hoppas, att Herren skall åter-skänka henne hälsa och krafter.

Från vår yttre mission.

Kaffeodling på Musana.

Under juni, då skolbarnen hade ferier, kom en del halvstora, nakna gossar hit och bådo enträget om arbete. Vi hade då genom Expeditionen fått

trettio kronor, som en missionsvän skänkt till fattiga barn, och voro alltså i tillfälle att taga emot några. De fingo börja odla mot en betalning av 50 centimes (36 öre) var pr vecka samt var sitt skynke, då de arbetat en månad.

Här i Franska Kongo ha vi missionärer fått slå oss ned i egenskap av jordbrukare. Åtminstone är det såsom jordbrukare vi fått koncession på jord. Hittills har dock vår praktiska verksamhet huvudsakligen bestått i bygg-

nadsarbete. Men skola vi stå till svars inför lagen, måste vi odla och plantera icke blott för nöjes utan fastmer för nyttas skull.

Jordmånen här är sandig och mager, lämplig till byggnadsplats men till större delen oduglig för åkerbruk. Längs ån Musana, som utgör gräns på ena sidan, löper dock en strandremsa på fyra hektar, som bör kunna giva någon avkastning. Även finnes ett par hektar liknande jord på båda

Strax efter vår ankomst hit planterade vi något kaffe, så att vi nu ha omkring 75 träd, som äro över tre år gamla. Därav har ungefär hälften givit sin första skörd i år, omkring åtta kilo. Senare ha vi planterat ungefär lika mycket.

Som kaffe tyckes trivas bra, beslöto vi oss för att plantera mera och lade därför en hel del kaffe i drivbänkar. Det blir snart i ordning att flytta ut. Våra gossar finga därför börja röja mark

Kaffeodling vid Musana.

sidor om en liten bäck, som rinner tvärs över koncessionen.

Utefter vägarna ha vi planterat palmer och apelsinträd och några andra fruktträd samt på gården en del prydnadsväxter. Men vad skulle vi nu plantera, som kunde lämna någon inkomst? Kassavaroten trives bäst i sandjorden häromkring, och den är folkets förnämsta födoämne, men den är ock mycket billig, varför inkomsten av kassavaodling bleve mycket liten.

till kaffeplantering. Det långa gräset och skogen rothugges, lägges i strängar och gräves ned att ruttna. Där det ej är nog gräs, bär man dit mera från annat håll.

På vidstående bild kunnen I se gossarna i arbetet. Flera av dem äro så gott som nakna, men det fån I ursäkta, ty vi kunde ej låta dem få kläder, innan de förtjänat några, emedan det vore att fostra dem till lättja och tiggeri, någonting som de för övrigt fått i arv från sina fäder.

Det är missionär Petersson från Kibunzi, som fotograferat dem. Tre veckor senare, då skolan börjat, tog han ett kort även av skolbarnen. Som de gossar, vi här visa, nu äro i skolan, äro de med även på detta senare kort, och där äro de bättre klädda. Det kortet kommer i ett senare nummer.

Skolgossarna fortsätta nu att röja mark för kaffeodling, och vi hoppas, att det skall lyckas, så att vi om fyra år kunna bjuda Eder på Musanakaffe. Vi dricka redan därav och kunna därför försäkra Eder, att det är gott.

Musana den 20 juli 1915.

P. A. Westlind.

Från Kuling.

Vilotiden på vårt sköna Kuling är nu i det närmaste slut. Det är stor skillnad på värmen här och därnere i dalen, där svetten pressas fram både dag och natt under den hetaste tiden. Häruppe är det stundom ganska svalt, åtminstone alltid om nätterna. Vi tacka Gud för dessa sköna berg, där vi en tid kunna få vila både för själ och kropp. Här ha vi också tillfälle att få möta andra Guds arbetare från snart sagt alla större nationer, för att inte tala om, att vi, Förbundets missionärer, få umgås med och bättre lära känna varandra. Så ha vi de regelbundna söndagsgudstjänsterna i Kulingkyrkan förutom andra veckomöten, alla antingen på engelska eller kinesiska. Fyra söndagar har också tysk gudstjänst hållits, något som förut ej förekommit. Den 25 juli började en konvention (en serie möten) och pågick

till söndagen den 1 aug. Dels höllos föreläsningar över Jesu döds betydelse och profeten Hesekiel, och dels behandlades olika för oss missionärer brännande frågor. Då jag går att berätta något från denna konvention, så är det med tanke på, att det möjligen kan intressera någon.

Sedan 1913 ha i Kina pågått s. k. evangeliska kampanjer. Man har genom dem sökt att i stor skala evangelisera vissa klasser med början i de större städerna. Egentligen äro dessa kampanjer en fortsättning och utvidgning av den rörelse, som redan börjat och tagit gestalt under de möten, som höllos av d:r John R. Mott och Sherwood Eddy samma år. Sådana kampanjer ha under 1914 hållits i flera större städer för studerande, ämbetsmän, köpmän, kvinnor m. fl. Dessutom har en kampanj hållits över hela provinsen Fukien. D:r Taylor meddelade något därifrån. Förberedelser hade vidtagits under ett års tid. Det gällde att låta folket veta, vad som skulle komma. Man bad om de kristnas förböner över så gott som hela världen. Lärare, som sedan skulle kunna undervisa sökarna i bibelklasser, tränades med detta mål i sikte. Och resultatet? Jag har inga siffror till hands. D:r Taylor sade för övrigt, att vi ej få vila för mycket på enbart siffror, ty de måste i flesta fall åtföljas av en ingående förklaring, för att de rätt skola förstås. Men många voro de, som antecknade sig som villiga att studera bibeln. Han kunde berätta om en skola i Fukien, där alla lärare och elever tillhörde bibelklassen. Enligt d:r Taylors erfarenhet lär det i allmänhet vara omkring 50 procent av dem, som antecknat sig, som verkligen studera bibeln. För många därhemma, som läsa sådana uppgifter, verkar det kanske nedslående, och det kan icke nekas, att det i själva verket också är så, men resultatet är i alla fall ej litet, då man betänker, att det är tusenden, som anteckna sig under dessa kampanjer. Tvenne orsaker till att så

många ej hålla sina löften, påvisades. D:r Taylor framhöll med skärpa, att mer tid bör ägnas åt dem, som äro villiga att skriva på korten, vari de förbinda sig att studera Guds ord. Ofta få de kanske en orätt uppfattning om vad det innebär, och i hänförelsen efter ett möte är det många, som lätt nog anteckna sig. Bäst vore att bjuda in dem till ännu ett möte och taga en halvtimme extra för att klargöra betydelsen av deras underskrifter, innan de få skriva under korten. Å andra sidan tyckes felet ligga hos dem, som skola taga hand om dessa »sökare». Följande kan tjäna som belysning. På en plats hade 27 anmält sig villiga att deltaga i en bibelklass. Den som fick sig ålagt att besöka dessa 27 och samla dem tillhoppa, kunde ej finna en enda. Två månader förgingo. Så sökte en annan få tag i dem. Han lyckades — två månader efter den förstnämndes försök — få reda på 23. Blott ett exempel på huru tålmod och uthållighet och deras motsatser verka. »I allmänhet», sade d:r Taylor, »står resultatet ej i proportion till hänförelsen för saken utan till den trohet, som finnes i synnerhet hos de församlingar, som stått bakom och deltagit i förberedelserna för kampanjen och bett Gud för den.»

En missionär från provinshuvudstaden Changsha i Hunan framhöll, att vi ej få lägga för stor vikt på förberedelserna. Han vädjan var: »Predika evangelium, låt folket få veta, vad Jesus är för dem. Nu äro dörrarna öppna, låt oss gripå tillfället, predika Jesus Kristus!» Vid ett tillfälle, berättade han, bestämdes, att en serie möten skulle hållas på en plats utanför Changsha. Man hoppades få den kände kringresande evangelisten Ding Li mei till talare, men det lyckades ej. Efter mycket besvär fick man dit en evangelist vid namn Nieh. Några egentliga förberedelser medhunnos ej. I den nämnda orten pågick vid denna tid teaterspel dagarna om. De styrande hade emellertid lovat, att spelen skulle

avbrytas två timmar varje dag. När missionären och evangelisten kommo dit, funno de spelen fortgå, trots löftet, och en väldig folkmassa åseende desamma. »Hjärtat sjönk inom mig», sade missionären, och likadant gick det för evangelisten. Emellertid gingo de över platsen, där spelen höllos, och komna bakom teaterbyggnaden funno de till sin förvåning omkring 1,700 människor samlade, där mötet skulle hållas. Alla hade för att komma dit måst gå över teaterområdet, och det betyder inte så litet, då man vet, hur road kinesen är av teaterspel. Efter en liten stund kommo 200 skolbarn uppmarscherande och om ytterligare en stund 100 barn med sin skolflagga. Under de dagar, som mötena pågingo, saknades ej folk, och stora voro de välsignelser, som erhöles. På sista mötet stod den väldiga skaran under andlös tystnad, då evangelisten Nieh bad. Värmen var svår, folket tätt sammanpackat, alla voro hedningar — de kristna höllos med avsikt utanför för att bereda rum åt de oomvända — och ändock en sådan underbar tystnad och en sådan välsignelse, som flödade ner, då Nieh bad en bön, som den nämnde missionären aldrig hört maken till. Kort tid efteråt hemsöktes trakten av en översvämning, då alla hus utom de kristnas kapell förstördes av vattnet. Måne det brutna löftet var en bidragande orsak till denna förödelse?

Söndagsskolverksamheten börjar allt mer och mer draga uppmärksamheten till sig. Det beräknas, att Kina i framtiden lär komma att ha 100 miljoner barn under 10 års ålder, vilka i regeringsskolorna och under deras system komma att bli mindre tillgängliga för de kristna dagskolornas arbete, än vad fallet för närvarande är. Därför arbeta nu särskilda komiterade på att utbilda lärare och planera för den tid, då söndagsskolan blir den enda plats, där barnen kunna få kristlig undervisning. (Denna tid har redan kommit i Japan och i vissa städer i Kina.) Att stor vikt ligger på huru undervisningen i

söndagsskolan bedrives, är sålunda klart.

År 1872 var det, som det »gemensamma textsystemet» antogs i de amerikanska söndagsskolorna och snart spreds över hela världen. Den tanken inspirerade, att miljøner barn och deras lärare gingo igenom samma texter. Och detta textsystem var utan tvivel mycket bättre än det »gamla systemet», efter vilket varje lärare godtyckligt utvalde en text och behandlade inför barnen. Men den nya kunskap, som man sedermera vunnit om barnen, gav vid handen, att ett annat textsystem erfordrades. D:r Garvie, en framstående medlem av internationella textkomitén, säger: »Den tid, då samma text användes för hela skolan från de allra minsta till de vuxna, är redan gången för alla dem, som känna till en lärares åligganden. Huru stor en lärares förmåga än är, kan han icke använda samma material för ett barn om 4 år och en flicka eller pojke på 18 år. För de små passa de livfulla och fängslande berättelserna i bibeln, för pojkar och flickor intill 10 eller 11 år de bibliska biografierna, för dem mellan 11 och 16 år en mera sammanhängande framställning av den bibliska historien och för dem, som deltaga i bibelklassen, bibeln i sin helhet. Bibelns innehåll måste givas barnen steg för steg, avpassade efter lärjungarnas ålder.» Den internationella textkomitén, som erkänt behovet av detta, har nu anskaffat de s. k. »graderade texterna». Det kinesiska söndagsskolförbundet har också utsänt dessa »graderade texter», baserade på den s. k. »internationella graderade textserien». Vissa personer tyckas dock gå alltför långt, då de anse, att barnen med hänsyn till ålder böra uppdelas i — 19 olika avdelningar, varje avdelning med sin text. Att sammanhållningen i söndagsskolan på grund av detta lider fara att brista, är uppenbart. Och så har ännu ett nytt system börjat förordas, det s. k. »synkronistiska systemet». Med det avses, att ett och samma huvudämne be-

handlas i hela skolan men belyses från olika sidor. Så t. ex. berättelsen om Abraham. För de små berättas händelser ur Abrahams liv, för större behandlas en mera sammanhängande historia om Abraham, för de äldre Abrahams moral eller sociala frågor i samband med Abrahams liv o. s. v. Därigenom vinnes mera enhet i undervisningen, och på samma gång tillgodoses barnens olika behov.

Generalsekreteraran i kinesiska söndagsskolförbundet E. G. Tewksbury meddelade ett och annat från sitt arbete som söndagsskollärare. Förr hade han undervisat på ett helt annat sätt. Det var en tid, då han samlade ihop så mycket, han kunde få tag i, som passade ihop med texten, och sedan på en halvtimme eller så »drog» det för barnen. Nu överraskar eller förvånar han sina elever med något problem ur livet, som kommer dem att själva arbeta, själva tänka. För att hjälpa dem att lösa frågan belyser han den med en berättelse eller något annat, men lämnar aldrig den färdiga lösningen till dem. För övrigt måste alla barnen berätta exempelvis för far och mor vad de hört och sett i söndagsskolan. Den som hört rätt och förstått, kan också återge det, och hos den, som återger det, fastnar det bättre. Därför framhålles vikten av att alla, även den minste, måste bli »lärare», i stil med vad Tewksburys egen lilla flicka lär ha sagt: »Allting som går in, måste gå ut», sålunda liknande en svamp, som fylles med vatten och sedan urpressas.

Se här ett sådant problem, som lämnas barnen att lösa. Texten, Natans straffpredikan mot David, 2 Sam. 12, genomgås noga, så att barnen förstå den. Problemet, som är taget ur levande livet, lyder: »Om din synd är känd av någon, skall du då bekänna den eller ej?» Genom att följande lilla tilldragelse berättas få de hjälp i lösningen. »I en kristen skola lekte en dag en av skolpojkarne med att kasta boll mot en fönsterruta. Det

dröjde ej länge, förrän glaset gick sönder. Gossen höll tyst med saken. Ingen visste heller något därom. Följande söndag hade man till text i söndagsskolan, huru Natan förhöll David hans synd. Då gossen, som dagen förut slagit sönder rutan, gick hem från söndagsskolan, mötte han en av sina lärare just intill det fönster, som var inslaget. Läraren utropade: »Jag undrar, vem som slagit sönder den här rutan? Goda vänner ha genom sina gåvor byggt upp skolan. När ni sko gossar för intet få så mycket gott, hur kan den, som slagit sönder rutan, ändå låta bli att bekänna?» Barnen få vidare se en tavla eller ett kort, som just visar läraren och skolpojken utanför den sönderslagna rutan, allt naturligtvis i kinesisk stil. Små kort med illustrationer över sådana problem ur livet finnas utgivna och kunna för en ringa kostnad utdelas till barnen.

Detta sätt att undervisa i söndagsskolan kan naturligtvis med lika stor rätt överföras till de egentliga bibelklasserna för unga och gamla, blott problemen lämpas efter förutsättningarna hos dem, som skola lösa desamma.

Sekreterare Tewksbury demonstrerade två olika metoder för lösande av de problem, som föreläggas bibelklassdeltagarna, eventuellt söndagsskolbarnen.

1) Konversationsmetoden, då eleverna två och två få samspråka över och söka lösa det problem, som givits åt bibelklassen.

2) Gruppmetoden, samma förfaringsätt som det föregående med den skillnaden, att i stället för två och två slå sig eleverna tillsammans i grupper på 7—10 och diskutera problemet.

I bägge fallen får en ur varje grupp till läraren meddela resultatet, som sedan behandlas gemensamt.

Även en tredje metod, »relay» (återge) metoden demonstrerades. Den har dock ej något att göra med problemlösandet utan användes, då man vill berätta eller eljest meddela eleverna något av vikt. Klassen delas i två lika stora

grupper. För den ena gruppen berättar läraren, vad han vill ha sagt, och låter sedan var och en söka upp en ur den andra gruppen och återge, vad läraren sagt. Till sist får någon eller några ur sista gruppen i sin tur berätta det för läraren, och denne kan på så sätt kontrollera undervisningen. — Vid ett möte hade man förgäves sökt intressera ett 20-tal sjukhuspatienter. En del somnade, andra visade på annat sätt sin ligkiltighet. Då tillgrep man »återgivningsmetoden», och strax blevo de idel uppmärksamhet. För övrigt kan sägas, att kinesen tyckes i allmänhet vara mycket road av att själv få berätta, vad han hört och sett.

Bland annat, som förekom under konventionen, var även ett föredrag om den personliga arbetsförmågan hos oss missionärer. Många nyttiga vinkar kommo oss till del. Ja, vi fingo till och med i själva kyrkan åse de gymnastiska rörelser, som kroppen nödvändigt har behov av för varje dag.

Under bönemötet (en timme var avskild för bön) uppsändes många varma böner för missionsarbetet och för en snar, varaktig fred. Även många tysta böner och hjärtesuckar stego då upp till nådens tron, till honom, som förmår läsa våra innersta tankar och som lyssnar till de mest fördolda suckar.

En stor konsert hölls även, då vi fingo lyssna till Alfred R. Gauls »Den heliga staden». Första delen av kantaten är framkommen av skriftställen: »Vi hava här ingen varaktig stad», »Tillkomme ditt rike» och fortgår med önskan om ett högre liv i »Min själ törstar efter Gud» samt utmynnar i sådana utrop om fullkomligt liv som »Vad intet öga sett!» Den andra delen är ingiven av: »Jag såg en ny himmel och en ny jord, ty den första himmelen och den första jorden hava för-gåtts», och förverkligar sålunda önskingarna och löftena i första delen av kantaten. Med undantag av några verser är allt hämtat från bibeln. Man hade lyckats att även få ihop instrumentalmusik. Omkring en timme

tog det att gå igenom kantaten — för oss en skön stund, ty fast kineserna ofta sjunga och ehuru de oftast taga i allt vad de orka, är det dock stundom skralt beställt med väljudet.

Sådana möten som de ovan nämnda äro för oss till stor välsignelse. Inte är det som att samlas t. ex. till vår konferens i Stockholm, där det härliga svenska språket ljuder oss till mötes, men det är ändå friska källor, som springa upp vid vägen. Vattnet är alltid detsamma, det friska, eviga vattnet, Kristus själv. Och vi ha även haft en vår egen uppbyggelsekonferens, då ordet förkunnades på vårt eget kära språk. Ja, Gud är nådig och stor i barmhärtighet. Honom vare tack, som låter oss bo trygga och som dagligen mättar oss med sin nåd och därtill här på Kuling friskat upp oss och välsignat oss i särskilt mått. Give han nu, att det kommande arbetsåret måtte få bära rika skördar för evigheten!

Med innerliga hälsningar till alla missionens vänner,

Eder tillgivne

Richard S. Björkdahl.

MISSIONEN I KAUKASIEN

Ur ett brev till Expeditionen från fröken *Elin Sundvall*, skrivet den 25 augusti, anföra vi följande:

I sällskap med predikant Nariman reste jag den 16 juni från Erivan till Nachtjevan och stannade där några dagar. Vi bodde hos polismästarens sekreterare, som är en troende man. Vi hade dagligen stilla stunder omkring Guds ord tillsammans med familjen. I Nachtjevan finnas några troende familjer, och hos en av dessa hade vi möte på söndagen. Nariman predikade, och både

före och efter predikan hade vi bibelsamtal. Rätt många hade kommit tillstädes, bl. a. en doktor, som sade oss, att vi borde gå till hedningarna och missionera och ej till armenierna, som ej behövde höra något. Vi framhöllo för honom, att även armenierna behöva höra evangelium och omvända sig, och den ovan nämnde sekreteraren sade honom i denna sak många sanningens ord. Då doktorn slutligen icke kunde motsäga oss, avlägsnade han sig.

Under vår vistelse i denna stad hade vi också rika tillfällen att samtala med flyktingar. Till de läskunniga ibland dem utdelade vi traktater och evangelier. Vi besökte också den armeniske biskopen, som mycket vänligt tog emot oss. Han hade hört om Missionsförbundets barnhem i Salmast, och han sade, att om vi åter ville upprätta ett barnhem, så skulle han med glädje vara oss till hjälp.

Från Nachtjevan reste vi med tåg till Djulfa och därifrån med postskjuts till staden Akolis vid persiska gränsen. Då vi på vägen dit rastade för att dricka te, kommo vi i samtal med tvenne soldater, som varit hemma på besök och nu skulle tillbaka till fronten. De voro från Akolis. De bådo oss fara direkt till deras hem — den ene var gift — samt framföra hälsningar från dem. Då vi skildes, gävo vi dem några evangelier, som de tacksamt mottogo. I deras hem i Akolis blevo vi hjärtligt mottagna och bjudna att stanna. Vi blevo till riktig tröst där i saknaden efter de bortresta.

En by i närheten besökte vi och utdelade evangelier och traktater där. Därifrån återvände vi dels på häst dels med järnväg till Erivan. Till byn Daratjitjag, där jag nu är, kom jag den 6 augusti. I medio av september ämnar jag, om Gud vill, återvända till Erivan. I denna tid av oro är det särskilt stort för mig att komma ihåg löftet: »Varen därför icke bekymrade för morgondagen.»

Ur ett brev från missionär *Orest* i Sunderland, skrivet den 6 oktober, anföra vi nedanstående. Våra sjömansmissionärer i England äro synnerligen glada och tacksamma öfver, att de städer, där de ha sitt arbete, icke blivit hemsökta av »zeppelinare», och vi må gärna med dem glädjas däröfver.

Gud har i sin nåd skyddat och bevarat oss alla intill närvarande stund. Vännen Engvall råkade falla i dockan i mörkret förliden torsdagskväll, och vi måste anse det såsom ett särskilt Guds under, att han icke blev vidare skadad, ty hade han slagit huvudet i båten och icke haft sans att hålla sig uppe öfver vattenytan, tills sjömännen kommo honom till hjälp, så hade han dukat under. En sjökap'ten, som för några veckor sedan föll i samma docka, dog där, och Engvall fick sedan begrava honom.

De sista två veckorna har jag känt mig vemodig öfver, att jag kan vara till så liten nytta. Det är nu nästan omöjligt att få sjömännen upp till vare sig läsrum eller kyrka. Ty det har kommit ytterligare skärpta passförorordningar, så att det tager nästan hela tiden, som båten ligger här, innan passen bliva klara. Kap'tenen och hela

besättningen måste först till respektive konsulat för att få nationalpass. Somliga kap'tener hava måst gå till fyra konsulat, emedan de haft så många nationer bland besättningen. Sedan måste alla fotograferas och därefter gå till poliskammaren för att registreras och få vänstra tummen avtryckt på registrerings-intyget. När fotografierna äro färdiga, skola dessa sättas på nationalpasset på konsulatet och stämplas med konsulatets stämpel. När allt detta är färdigt, måste de hava ett särskilt pass från tullen för att få gå i land, men då är båten i vanliga fall färdig att gå. Och skulle den ännu ligga kvar, så är det ytterst få, som ändå få lov att gå i land. De, som då icke varit här förr, kunna icke på kvällen, den tid de hava ledigt, finna kyrka och läsrum, ty hela staden är insvept i det svartaste mörker. Icke en lykta brinner, och varje fönster i vår byggnad måste vara täckt med mörka gardiner, så att det finnes intet tecken till vägledning för de sjömän, som möjligtvis skulle vilja komma dit.

Det enda man kan göra i så fall är att besöka sjömännen ombord, huvudsakligen under middagstiden. Om man vet, var båten ligger, så kan man ju gå ombord även om kvällarna, annars är det omöjligt att finna båtarna i mörkret. Men vi få väl hoppas på bättre tider längre fram, då dagarna bliva längre.

Den tyska missionen i Indien.

Nedanstående utdrag ur ett brev från Fosterlands-Stiftelsens missionär i Indien, fröken *Vivi Rinman*, är synnerligen intressant, då det visar, att samhörighetskänslan mellan missionärer från de stridande nationerna icke alldeles upphört. Visserligen giva de senast ankomna underrättelserna vid handen, att många förhoppningar gått om intet till följd av brittiska regeringens ingripande mot de tyska missionärerna, men vad som framhålles i

brevet är dock, trots allt, ljuspunkter av sådan beskaffenhet, att det bör bli känt i vida kretsar. Tillägget efter brevet, gjort av Fosterlands-Stiftelsens missionstidnings redaktion, i vilken tidning brevet i sin helhet är infört (n:rt den 5 nov.) redogör för den närvarande ställningen, som, mänskligt sett, är långt ifrån ljus. — Missionen är emellertid vår Herres rikssak, och han ser utan tvivel väg ut ur mörkret. — Det heter:

Chindwara den 16 aug. 1915.

Helt säkert skall det intressera och glädja styrelsen att höra, huru de senare årens enhetssträvanden i Indien visa sina verkningar i det kritiska läge, som kriget i Europa skapat även här. Alla evangeliska missionssällskap i hela Indien ha ju dessa sista år genom sina delegerade deltagit i de konferenser, som på d:r Motts initiativ hållits och fortfarande hållas i varje provins på bestämda tider. Där mötas vi utan anseende till nationalitet, kyrkosamfund eller annan åtskillnad. Där ha tyskar och engelsmän, högkyrkomän och baptister, lärda doktorer och enkla lekmän arbetat sida vid sida med endast ett mål: Indien för Kristus! Denna sköna syn, åt vilken helt visst Guds änglar ha fröjdat sig, skall den bli ett minne blott? Skall hatet för krigets skull kunna hindra eller ens minska det inbördes förtroende, som tyska och engelska missionärer hyst för varandra, isynnerhet de senare åren, sedan de genom de gemensamma missionsråden bringats i nära beröring med varandra? Så ha många av oss med bävan frågat, och ett offentligt uttalande i en av de förnämsta dagliga tidningarna i landet ökade denna vår fruktan, ty där yrkades på, att alla tyska missionärer skulle avlägsnas från Indien för all framtid, och den, som skriver, kallar sig brittisk missionär (men utsätter ej sitt namn) och säger sig tala i många brittiska missionärens namn. Men han fick svar av andra brittiska missionärer, som utsätta sina namn och adresser och både honom göra det samma samt omtala, med vad rätt han sade sig tala i brittiska missionärens namn. Den anonyme har ej ännu yppat sitt namn. Den storartade ofervillighet, varmed just brittiska missionärer ha försörjt sina tyska medmissionärer alltsedan krigets utbrott, talar ett annat språk. Men allra kraftigast talar kanske den ställning, som engelske biskopen i provinsen Chota Nagpur intagit till de talrika tyska

missionärerna inom provinsen. Förhållandet mellan honom och dem har varit sådant, att han kunnat inför regeringen åtaga sig ansvaret för deras obrottsliga lojalitet. Till följd härav ha de ända till för en kort tid sedan fått vara kvar på sina stationer och arbeta ostört. Det är den *Gossnerska missionen*, som har sitt stora löftesrika fält där. När emellertid den allmänna opinionen blev för stark mot allt, vad tyskar heter, beslöt regeringen att internera dem, men med den tydliga förklaringen, att det ej var på grund av något fel å deras sida. Regeringen ville därvid åtaga sig det pekuniära ansvaret för skolor och välgörenhetsinstitutioner och har för övrigt allt sedan krigets början kraftigt understött dem. — Men för att skolorna ej må förlora sin religiösa karaktär, har regeringen, som ju själv är bunden av neutralitetsförpliktelsen i religiöst hänseende, vänt sig till provinsens biskop inom engelska kyrkan med förfrågan, om han ville åtaga sig ansvaret för den del av Gossnermissionens arbete, som regeringen pekuniärt är ansvarig för, så länge kriget varar. Han har med glädje åtagit sig detta, men säger på samma gång, att han gör det endast som en tillfällig hjälp och hoppas få återgiva det allt i de tyska missionärernas händer, när fred är slutet. — De skolor, han nu övertagit, äro 308, av vilka en är ett gymnasium, fyra äro engelska realskolor, femtiotvå äro inackorderingsskolor, varav sexton tillhöra var sina församlingar och stå under infödda pastorers uppsyn.

Icke mindre än 477 infödda arbetare, präster och lekmän, män och kvinnor, är det, som genom denna anordning kommit direkt under ny ledning, förutom alla, som arbeta i skolor och andra institutioner. För dessa 477 arbetares löner ber biskopen om hjälp och säger: »Det måste väl vara vår plikt att se till, att ej dessa indiska kristna missionsarbetare, ej heller de, som de vårda sig om, må få lida för de synder, som ha invecklat Europa

i krig.» Angående hela denna sak rådgjorde biskopen redan för länge sedan med Rev. H. Anderson, en framstående baptistmissionär i Calcutta och sekreterare för hela Indiens gemensamma missionsråd. Biskopen säger härom: »Jag fick förut tillfälle att samråda med rev. H. Anderson och förklara vad som hänt och vilken ställning, jag intagit. Jag var glad att finna, att det alltsammans gillades av honom. Jag hoppas, att jag fortfarande får lita på det Nationella Missionsrådets understöd för de infödda missionsarbetare jag omnämnt.»

Är icke allt detta underbara företeelser? En engelska kyrkans biskop i ansvar för ett stort lutherskt missionsfält och vädjande till ett allmänt missionsråd med en baptist till sekreterare; och dennes gillande söker biskopen och gläder sig åt att ha vunnit det.

*

Så långt ur brevet. Här följer nu tillägget av tidningens redaktion:

Det har under denna tid av splittning och strid varit mycket glädjande att se, att de, som ändock trots allt kunnat hålla samman, just ha varit missionärer inom skilda organisationer. De ha i detta stycke bildat ett verkligt undantag. Ej minst har detta, såsom

ock av ovan anförda brev framgår, gällt de engelsk-indiska missionärernas ställning till tysk mission, t. ex. Gossnermissionen. Förhoppningarna, att engelska regeringen skulle mildra sina ingripanden mot de tyska missionärerna, ha dock kommit på skam. Underrettelser ha från England ingått, att åtgärderna istället komma att skärpas. En av engelska missionärer till regeringen inlämnad petition om mildring i behandlingen av tyska missionärer har ej medfört något resultat. De få tidningar, som vågat försvara de tyska missionärerna, ha tystnat, och starka röster ha höjts för, att *alla* tyska missionärer skulle interneras och kvinnor och barn hemsändas, och meddelandet från England går ock i denna riktning. Sorgligt att säga har den, som mest ivrat härför, varit den kände f. d. skotske missionären och skolmannen d:r Miller. Såsom ett totalomdöme må dock än en gång sägas, att det varit en glädje att se den samhörighet med den tyska missionen i Indien, som av engelska missionärer därstädes ådagalagts. — Sedan ovanstående satts, har den sorgliga underrättelsen ingått att *samtliga* missionärer tillhörande just Gossnermissionen bland kolfolket blivit bortförda från sina stationer och internerats.

När och fjärran.

Missionsutställning i Borgholm.

Våra nyligen hemkomna Ost-Turkestan-missionärer *Oscar* och *Gerda Andersson* hade den 1 och 2 november anordnat utställning av etnografiska föremål från sitt missionsfält i missionshuset i Borgholm jämte förevisning av skioptikonbilder. En platstidning lämnar följande livliga skildring från utställningen:

»Det fanns sammanfört en massa litterära alster, konst saker, vävnader,

garn, klädedräkter, husgeråd, verktyg, lyxartiklar m. m., allt prov på en kultur, ej så litet skiljande sig från vår västeuropeiska. Man hade med få ord en liten del av Orienten framför sig och fick beundra de smakfullaste silversmycken, vackra, delvis konstnärligt utförda arbeten i olika stenarter, egendomliga metallarbeten, en trevlig kinesisk servis, utmärkta sidentyger i olika färger, äkta turkiska mattor, dukar, garn av olika slag, mans och kvinnodräkter, skor, turkiska vattenpipor m. m., som här inte är möjligt att uppräknas.

Tack vare att missionärerna voro oförtrutna i att lämna detaljupplysningar rörande det myckna nya och ovanliga, inför vilket åskådarna stodo mer eller mindre främmande, och skildra livet därute i Ost-Turkestan, fick man det allra bästa intryck och god behållning av denna lilla utställning.»

Härtill kunna vi bifoga det medde-

landet, att såväl utställning som föreläsningar varit mycket talrikt besökta och att det ekonomiska resultatet blivit synnerligen gott.

De båda missionärerna ha sedan dess hållit dylika missionsutställningar i Kalmar och Nybro och fortsätta under året i Växiö, Ulricehamn, Tidaholm, Jönköping och Hvetlanda.

»Nils Wikanders minnesfond.»

Förslag om en fond till förmån för Missionskolans elever.

Det är i dag jämt ett år, sedan Missionskolans förre rektor och mångåriga lärare Nils Wikander fick hembud. Sjuklig till sin kropp, skötte han likväl med otrolig energi sitt arbete vid skolan i över 34 år. Många hundra f. d. elever, som nu verka såsom predikanter och missionärer i olika delar av världen, minnas honom med stor tacksamhet. Andra ha av olika anledningar lämnat det direkta predikokallet och äro nu välbeställda lantbrukare, köpmän, redaktörer och riksdagsmän, men de se tillbaka med tacksamhet på den tid, när de som lärjungar sutto vid hans fötter. Hans undervisning blev den grund, på vilken de sedan byggt.

Vid Wikanders död gjordes från ett par håll förslag om, att hans forna elever skulle resa en minnessten på hans grav. Ett sådant förslag kom från Amerika. Denna plan kunde dock icke förverkligas, enär det redan på hans familjegrav fanns gravvård.

Efter samråd med flera f. d. elever och vår missionsstyrelse bedja under-teknade härmed att få inbjuda alla f. d. elever och vänner till rektor Wikander att bidraga till bildande av en fond, benämnd »Nils Wikanders minnesfond», av vilken behållningen skall användas på lämpligt sätt till förmån för Missionskolans elever. Vi tro, att vi bäst hedra vår gamle rek-

tors minne genom att söka gagna dem, vilkas goda utbildning var hans livsuppgift och ära. Sättet huru fondens avkastning kommer att användas för angivna ändamål är ännu icke bestämt. Vi ha velat lämna denna fråga öppen tills vidare dels för att se, huru stort beloppet blir, dels för att lämna intresserade tillfälle att vid bidragens insändande yttra sig därom. Vi ha annars tänkt, att fondens ränta skulle antingen utdelas som stipendier åt mindre bemedlade elever under skoltiden, eller anslås till resebidrag åt från skolan utgående elever för att därigenom sätta en eller annan i tillfälle att efter slutad kurs göra en kortare studieresa utrikes. Förslagen skola under alla förhållanden överlämnas till skolstyrelsen och avgörandet läggas i dess händer.

Alla, som vilja bidraga till realiserande av denna plan, torde sända sina bidrag och eventuella förslag till undertecknad Sjöholm, adress: Svenska Missionsförbundets Expedition, Stockholm. Medlen komma att redovisas månad för månad i tidningen Missionsförbundet, så att intresserade bli i tillfälle att följa insamlingen.

Stockholm den 16 okt. 1915.

G. Mosesson.

J. Nyrén.

Wilh. Sjöholm.